

Jarní aspekt

Z0005 BIOGEOGRAFIE

MGR. MARTINA SYCHROVÁ

Co to znamená?

- období konce zimy/začátku jara, kdy vykvétají první jarní rostliny
- tyto druhy potřebují teplo, světlo a vlhkost
 - světlo → druhy využijí sluneční energii, která se k nim dostane díky tomu, že ještě nedošlo k olistění stromů
 - teplo → opět vliv slunečního záření + menší pravděpodobnost výrazných mrazů
 - vlhkost → díky tání sněhu je vyšší hladina podzemní vody + časté srážky
- pojem se nejčastěji používá pro lužní lesy nižších poloh

Efeméry

- jednoleté rostliny s velmi rychlým životním cyklem
- po odkvetení a dozrání semen hyne nadzemní část a zbytek vegetační doby přežijí pouze v podobě semen
- nedostatek zdrojů (teplo, světlo, vlhkost, živiny) řeší tyto druhy extrémním zrychlením životního cyklu
- např. osívka jarní (*Erophila verna*), huseníček rolní (*Arabidopsis thaliana*) či rozrazil časný (*Veronica praecox*)
- nejčastěji na suchých trávnících s nedostatkem živin a vláhy, dále na písčinách, skalách či ruderalizovaných stanovištích

© Pavel Veselý

E. verna

© Dana Michalcová

A. thaliana

© Salza Palpurina

V. praecox

Efemeroidy

- víceleté rostliny, kterým odumře nadzemní část, ale zimu přežijí díky zásobním orgánům v zemi (cibule, hlízy,...)
- nejčastěji lužní lesy, ale vyskytují se i v jiných listnatých či smíšených lesích nižších poloh, kde se drží sníh kratší dobu
- často jsou jedovaté
 - → ochrana před býložravci

sněžěnka podsněžník
Galanthus nivalis

bledule jarní
Leucojum vernalum

© Pavel Veselý

© Jana Halúzová

dymnivka dutá
Corydalis cava

talovín zimní
Eranthis hyemalis

sasanka pryskyřníkovitá
Anemone ranunculoides

© Kamil Posolda

© Pavel Veselý

sasanka hajní
Anemone nemorosa

© Pavel Veselý

© Štěpán Koval

šafrán
Crocus sp.

jaterník podléška
Hepatica nobilis

prvosenka jarní
Primula veris

orsej jarní
Ficaria verna

dřín jarní
Cornus mas

